

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto	K 350,-
pol leta	" 180,-
četrti leta	" 90,-
za mesec	" 30,-

Za inozemstvo:

celo leto	K 450,-
pol leta	" 240,-
četrti leta	" 120,-
za mesec	" 40,-

JUGOSLAVSKI

Za Ameriko:

celoletno	8 dolar.
polletno	4 dolarje
za mesec	2 dolarja

Knjigi naj posiljajo

tako po nakaznici.

Se se zaračunajo po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkrat popust.

Uredništvo je v Ljubljani, Francišlanska ulica števil. 6/I.
Telefon števil. 360. — Upravištvu je na Marijinem trgu
števil. 8. Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1:60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znakma. — Dopisi naj se frankirajo.
Rokopisi se ne vračajo.

Iz ministrskega sveta.

Dr. Ninčič podal ostavko. Vprašanje vojne odškodnine.

Beograd, 5. jun. Včerajšnja seja ministrskega sveta je trajala od 16 do 21. Na tej seji se je končovalo javno določil način, kako se bo izvršil sporazum z muslimani o rešitvi agrarnega vprašanja v Bosni in Hercegovini. Dr. Ninčič je podal ostavko kot predsednik komisije za trgovinska pogajanja z Italijo. Ostavka se ni sprejela. V načelu se je sprejel nov carinski tarif, s katerim se zviša carina za veliko uvoznih predmetov, da se zaščiti naša domača industrija. Te dni se odplelje v Pariz kot delegati za reparacijsko komisijo ministra Kumanudi in Velizar Janković ter g. Dragutin Protič, da se reši vprašanje o od-

škodnini Srbiji. Srbija ima dobiti šest milijonov zlatih mark kot predjem za odškodnino. Ni še rešeno, kako se bo to izvedlo, ker Srbija ni podpisala konvencije v Spaji. Ministra Kumanudija bo zastopal minister za šume in rude dr. Krizman, ministar Jankoviča pa minister za javna dela Joca Jovanović, dokler se končno javno ne reši vprašanje njegove ostavke. Sprejel se je tudi predlog finančnega ministra o draginskih dokladah za uradništvo v Srbiji in Črnigori, kakor ga je svo-ječasno predlagal vendar s pristavkom, da se povišajo doklade vsem uradnikom, ne samo onim s fakultetno izobrazbo.

Vojaška konvencija z Romunijo.

Take Jonescu v Beogradu.

Beograd, 5. junija. Danes ob 10.30 je došel v Beograd romunski minister za zunanje stvari Take Jonescu. V Beogradu ostane tri dni. Prihodu romunskega ministra se v Beogradu pripisuje velika politična važnost. V dobro poučenih krogih se govori, da je prišel podpisati vojno konvencijo med našo državo in Rumunijo, s katero se bo obrambni program male entente znatno razširil. Naš poseben dogovor z Rumunijo ima namen, da se mirovne pogodbe točno izvršijo. Obenem se bodo ob-

ravnala vprašanja med obema prijateljskima državama.

Beograd, 6. junija. Včeraj ob sedemnajstih je ministrski predsednik Pašić v svojem kabinetu sprejel romunskega zunanjega ministra Take Jonescu, s katerim se je nad eno uro razgovarjal o vseh vprašanih, ki so v interesu obeh sosednjih držav. Razgovor se je danes dopoldne še nadaljeval.

Kabinetna kriza v Avstriji.

Rešitev se pričakuje koncem tedna.

Dunaj, 6. junija. (Izv.) V političnih krogih prevladuje upanje, da bo kabinetna kriza tekom tega tedna končana. Jutri se snidejo na pogajanja vodja krščanskih socialcev Seipl in vodja vsenemške stranke dr. Zinkhofer in Frank, kateri pa do

shoda krščanskih socialcev cele države, kateremu se pripisuje velika važnost, ne sklenejo nobenih definitivnih zaključkov. Tega shoda se udeležijo tudi krščanski socialci iz Štajerske, radi česar se je napetost o izidu še pomnožila.

Boji Ircev za narodno samostojnost.

Republikanska irska vojska mobilizirana.

London, 6. junija. (Izv.) Kakor poroča »Morning Post«, je Irska republikanska vojska mobilizirana. V oddaljenih irskih grofijah se zbira na tisoče vstajev, ravno-

tako na polotoku Valencia, kjer so vstaji porušili vse mostove ter na ta način vladnim četam onemogočili pristop.

Nova država na vzhodu Rusije.

General Semjenov vladar v Vladivostoku.

Pariz, 6. jun. Po brzotjavki je prejel »Chicago Tribune« iz Vladivostoka vest, da je bil izvoljen general Semjenov, ki je bil poprej podpoveljnik armade admirala Kolčaka,

za vladarja nove države, ki se je ustanovila v Vladivostoku dne 2. junija, ko so odpodili boljševike iz tamnošnjega ozemlja.

Boji v Gornji Šleziji.

Nemci polagoma napredujejo. Angleška in Francoska za energičen nastop.

Opole, 4. junija. Po dosedaj dospelih vesteh se postružujejo napadi vstajev na vsej po njih zasedeni črti. Vstaji so zasedli Turavo v poljskem okrožju; štirje Nemci so mrtvi, pet jih je ranjenih. Poljski okopni vlak in topništvo vstajev sta obstrlevala Slavo v okrožju Velke Streice. Poljska artiljerija pripravlja silne napade vstajev vzhodno od Annaberga. Angleške čete, stoječe pri Stubendorfu, dosedaj še niso napredovale.

Opole, 6. junija. Bojevanje poljskih vstajev se je na velikem delu po njih zasene črte nadaljevalo tudi vso noč in danes. V okrožju Kozle so poizkusili prodreti proti Kozlu, kralna samooobramba pa jih je zavrnila. Nemški branitelji se je posrečilo zasedeti Kozle-Hafen. Sunkli pri Annaberou so končali s tem, da so morali vsta-

si izprazniti nekatere dosedaj zasedene kraje. Včeraj popoldne so vstaji razstrelili železniški most, iz okrožja ratiborskega javljajo živahno streljanje in brezuspešne napade vstajev.

Pariz, 6. junija. (Izv.) Ker je položaj francoske in angleške vojske v Gornji Šleziji postal neznosen, dogovarjata se prizadeti vladi, da se kakor na nemški, tako tudi na poljski strani energično nastopi proti četam.

Pariz, 6. jun. Vesti »Chicago Tribune« iz Varšave je vojno sodišče obsodilo in dalo ustreliti poljskega letalskega poročnika Ivanickega, ki je baje prodal mobilizacijske načrte poljske armade angleškemu polizdevalnemu častniku.

TELEFONSKA ZVEZA MED LJUBLJANO, ZAGREBOM IN BEOGRADOM PRETRGANA.

Ker je današnja popoldanska burja pretrgala telefonsko zvezo z Zagrebom in Beogradom, so izostale najnovejše vesti iz Beograda. Iz ministrskega sveta.

NAŠA VOJSKA BO MORALA IZPRAZNITI ZASEDENO MADŽARSKO OZEMLJE.

Budimpešta, 6. jun. Odgovarjajoč na ponovne dopise madžarske vlade je princ Castagnetto v imenu medzavezniških diplomatskih zastopnikov v Budimpešti obvestil medžarsko vlado, da je poslaniški svet v svoji seji dne 7. aprila naročil vladi Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj takoj izprazni zasedeno madžarsko ozemlje, ko stopi v veljavo trianonska mirovna pogodba.

Berlin, 6. jun. Kakor poroča »Berliner Zeitung am Mittag«, je nemška samooobramba v Gornji Šleziji po težkih bojih in izgubah zasedla važne železniško križišče Kanderzín, nakar so se uporniki umaknili tudi iz Ujezda.

WATSON PROTI MADŽARSKI.

Beograd, 5. jun. Presbitero javlja iz Londona: »Westminster Gazette« objavlja odgovor Setona Watsona poslancu Wodbudu, ki je trdil, da je predsednik madžarskega ministrskega sveta grof Bethlen demokrat in da je Budimpešta prirodno središče podonavske paronolovbe. Seton Watson nasprotno trdi, da je madžarski ministrski predsednik reakcionarec in da se protivi reformam, da so oni in njegovi ministri pristaši krivi povratka Habsburžanov, ki so ga nedavno preprečile države male entente. Watson pravi, da so sosednje države protivne temu, da bi Budimpešta postala središče podonavske plozbe in razen tega bi morali tudi zavezniki biti bolj naklonjeni tem sosednjim državam, ki so za mir in demokracijo in ki se protivijo reakcionarnim težnjam Madžarske.

JUGOSLOVANSKI VOHUN OBEŠEN V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 6. jun. Budimpeštansko vojaško sodišče je trgovskega nameščena Slavka Milanova, ki je prišel za Srbe vohunit na Madžarsko, da bi zvedel, koliko ima Madžarska vojakov, radi zločina špionaže obsodilo na smrt na večalji.

ITALIJANSKI NARODNI POSLANCI MED SEBOJ.

Rim, 6. jun. (Izv.) Poslanec Giunta je izjavil v nekem tržakem listu, da pod nobenim pogojem ne dopusti bivšemu avstrijskemu ministru Togenburgu govoriti v italijanski zbornici v Rimu.

ANTANTA SE INFORMIRA.

Berlin, 6. junija. (Izv.) Danes je prišel sem angleški polkovnik House, ki odpošle jutri na Dunaj, da na licu mesta študira položaj in razpoloženje v avstrijski republiki.

STAVKA V ANGLIJI SE BLIŽA SVOJEMU KONCU.

London, 5. jun. Z ozirom na ultimatum Lloyda Georgea, ki zahteva, naj se za 14 dni odgodi ponudba vlade za znižanje mezde rudarjem in naj se pripravi deset milijonov funtov, je izvrševalni odsek lastnikov rudnikov povabil izvrševalni odsek zveze rudarjev za jutri na razgovor.

ZBOROVANJE PROTIBOLJEVIŠKIH RUSOV.

Pariz, 6. jun. Te dni zboruje v Parizu ruski kongres, ki ima nalogo združiti vse demokratsko misleče, protibolševičke Ruse. Na včerajšnji seji so volili predsednika. Izvolili so bivšega ministra Kartaševa. Kongres bo zboroval še štiri ali šest dni.

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Proč s političnimi diktati bank.

V soc. dem. konzumu za Slovenijo sede nekateri novi uradniki — zastopniki »Jadranske banke«. Ta banka je namreč prevzela — kakor smo že javili — finančr-nje soc. dem. gospodarstvenih organizacij, ki jih vodi »socialist« Anton Kristan. Ta banka pa je tudi političen faktor, zakaj poleg marsikaj drugega finansira tudi velik del takozvanega centralističnega tiska v Sloveniji, z njegovim okrasom »Pondeljkom« vred. Ker je demokratska politika zlasti v Sloveniji prišla čisto na kant — pri zadnjih občinskih volitvah v Sloveniji je dobila JDS samo komaj še 2% vseh volilcev — je poklicala na pomoč »načelstvo JDS«.

Kdor ni slep, vidi, da avtonomistično gibanje narašča. Sprožili so to gibanje naši kulturni delavci, s svojo znano izjavo. Sedaj se gibljejo v tej smeri tudi nevoljvoljni občinski odbori. Podajajo se izjave in protizjave. Poučeni zatrljujejo, da se bo izreko najmanj dve tretjini občin za enotno in nedeljivo Slovenijo in za avtonomijo: to je, za samoupravo ljudstva. Demokratska centrala v Beogradu naše slovenske centraliste silno zmerja, češ, lagali ste nam. Vsi milijoni, ki smo vam jih stavili za centralistično propagando v Sloveniji nič ne založijo. Ljudstvo se odvraca od vas — to je vaša krivda! Sedaj proti liberalcem se ta nevarnost, da izgube — končno in naposled — tudi ljubljansko mestno gospodarstvo. Če se to zgodi, je liberalizma pri nas v Sloveniji definitivno konec. Tu pomagaj — kdor more pomagati! In spomnili so se liberalci na »Jadransko banko«. Zapel je telefon in glej! Izšlo je v »Napreju« (št. 124) navodilo »občinskih odborikov JDS in KDZ« podpisano od načelstva JDS. To navodilo se izreka naravnost za centralizem demokratov in pravi glede avtonomije: »Naše stališče v tem vprašanju je iz govorov naših poslancev v parlamentu je znano; smo za močno centralno zakonodajo in za najširšo samoupravo tozadnih enot, ki naj bodo sestavljene le iz vidika geografskih in gospodarskih potreb naroda. Plemenske in historične meje pa odklanjamo.«

Kako je vse to lepo zavito, kakšna lepa nejasnost v teh besedah! Soc. demokrati so namreč pred volitvami v konstituanto agitirali najbolj z republiko in avtonomijo. Svojo »republiko« so zatijali kot spočetka, zakaj bili so med prvimi, ki so prisegli kralju, še predno je konstituanta sprejela svoj poslovni red. Ostala je še avtonomija. »Napreju« sam je pisal za njo, soc. demokrati govorniki so jo slavili na shodih, kakor njihovi bratci v Avstriji, Nemčiji, Belgiji, na Francoskem in v Italiji. Še 12. maja t. l. je njihov poslanec — tudi »socialist« dr. Korun govoril za pokrajine in njihovo avtonomijo, Zaman! »Jadranska banka« je sklenila drugače in »načelstvo

JDS« je zlezlo — pod klopo. Socialisti po deželi in po mestih bodo kaj čudno gledali na to direktivo. Prepričani smo, da jih bo mnogo, ki jo bodo mirneje ali pa molče vrgli v koš — in ostali pri svojem — prepričanju. Vse napredne in k socializmu niteče dežele odklanjajo ozkosrčni centralizem tudi v zakonodaji in ustvarjajo po angleškem vzorcu centralni parlament z okvirno zakonodajo. »Močna centralna zakonodaja« pa pomeni, da morajo biti vse postavne sklenjene v centralnem parlamentu. Če bo n. pr. tuptam potrebno zidati novo cesto, bo moral tozadevno postavno skleniti sam parlament v Beogradu. Vsi socialisti zakoni ali pa naredbe, ki so v korist delavstva, bodo izgubili veljavo, ako jih ne potrdi tudi centralni parlament. Centralni parlament pa tega ne bo zmagal, tudi če n. pr. v pekovski (ali katerikoli drugi) stroki v Sloveniji in Makedoniji tako velika, da je enotnost zaenkrat nemogoča ter ne bo zato storil ničesar!

Povdarjanje historičnih in plemenskih mej je namreč popolnoma zgrešeno. Pri Slovencih ne najdemo nikjer takozvanih »separativov«. Avtonomija pomenja samoupravo ljudstva, »separativizem« pa je danes liberalna psovka na avtonomijo. Liberalci nečejo samo uprave po ljudstvu, zato podtikujejo avtonomistom tendence, ki jih leli nimajo. Nad vsak dvom je vzvišeno, da so bili naši kulturni delavci za avtonomijo iz ljubezni do države in ne iz sovraštva. Če na načelstvu JDS ta podtikavanja in sumničenja pri avtonomističnem gibanju slovenskega ljudstva ponavlja, dela to najbrže namenoma — po zapovedi nesocialistov!

Soc. dem. stranka bo seveda obstala še naprej. V njej je še dosti pametnih in treznih ljudi, ki bodo najbrže z demokrati v svojem vodstvu pomedli. Priznati moramo, da se nam vidijo komunisti mnogo bolj dosledni in pametni. Oni so v svoj strankarski organizaciji sicer centralisti, v državi pa so se izrekli proti njemu, ker vidijo, da sedanji centralistični način vladanja in upravljanja prebivalstvu silno škoduje.

Za nas je omenjeno »navodilo« zadostno. Ko so soc. dem. gosp. organizacije pod vodstvom A. Kristana sklenile pakt z »Jadransko«, smo zapisali, da se bo morala odslej tudi politična stranka soc. demokratov ravnati po njenem diktatu. Na to, kakor se vidi, nismo preveč dolgo čakali. Z vidika načelne politike je to delavstvu silno v škodo in prav zato je pri nas boj proti poseganju bank in denarnih mogotcev v politične borbe potreben in dolžnost vsakogar, ki z ljudstvom še pošteno misli.

Morda se bodo vsaj glede te točke našle v eni fronti vse stranke, ki so resnično ljudske!

LLOYD GEORGE RESNO OBOLEL.

London, 6. junija. (Izv.) Po napornih in burnih dogodkih zadnjega časa je ministrski predsednik Lloyd George tako obolel, da mora po zdravniškem ukazu ostati v postelji ter opustiti vse državniške posle.

FRANCIJA UKINE REPRESALIJE NAPRAJ NEMČIJI.

Berlin, 6. junija. (Izv.) Naš doptnik je s strani uplivnih antantnih diplomatov izvedel, da je francoska vlada pripravljena opustiti vse sankcije napram Nemčiji, ako je ta pripravljena vse podane obliube izpolniti.

RAZOROŽITEV BAVARSKÉ.

München, 6. jun. Deželna komisija za razorožitev civilnega prebivalstva je dne 4. junija izdala razglas glede razorožitve ljudskih bramb, in ki pozivlja člane bavarških ljudskih bramb, da po navodilih ki so jih že prejela vodstva ljudskih bramb nemudoma dajo svojim organizacijam v njihovi posesti se nahajajoče in razorožitvenemu zakonu podvrženo vojaško orožje z municijo vred. Kdor bi se pregrešil zoper to odredbo, bo kaznovan po § 13 razorožitvenega zakona.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

6. maja.
Dunaj: Devize: Zagreb 448.50—452.50, Beograd 1790—1810, Berlin 9.42—9.48, Budimpešta 255.50—258.50, Bukarešta 1005—1015, London 2362.50—2382, Milan 3172.50—3192.50, New York 615—619, Pariz 5030—5070, Praga 878—884, Solija 690—700, Varšava 49—51, Curih 10645—10695. Valute: Dolarji 609—613, bolg. lev 687.50—697.50, marke 942—948, funti 2350—2370, franc. franki 5015—5055, lire 3165—3185, dinarji tisočaki 1787.50—1807.50, poljske marke 52—54, levi 996.50—1006.50, švic. franki 10.600—10.650, češkoslovaške krone 878—884.

Curih: Devize: Berlin 8.87 in pol, Holandija 196.50, New York 579, London 22.23, Pariz 47.20, Milan 29.35, Praga 8.30, Varšava 9.55, Zagreb 4.30, Budimpešta 2.40, Bukarešta 9.50, Dunaj 132 in pol, avstrijske krone 0.99.

Praga: Devize: Berlin 106.75, Curih 1203.50, Milan 358, Pariz 573.50, London 267.50, New York 68.62, Beograd 205.75, Bukarešta 113.50, Solija 78.75, Dunaj 10.87, Varšava 5.62 in pol, Zagreb 50.87, Budimpešta 28.75, Valute: marke 106.75, franki 1198.50, lire 355, franc. franki 570.50, funti 265.25, dolarji 67.12, dinarji 200.25, levi 111.25, levi 75.25, avstrijske krone 16.87, poljske marke 5.62 in pol.

POŠLJITE NAROČNINO!

VELIKANSKA POPLAVA V SEVERNI AMERIKI.

Pueblo (Kolorado), 4. junija. Reki Arkansas in Fontaine sta preplavili bregove. Povodenj je zahtevala do 3000 človeških žrtev. Škoda cenijo na 10 milijonov dolarjev.

STAVKA ČEŠKIH KOVINARJEV KONČANA.

Praga, 6. junija. (Izv.) Posvetovanja s stavkajočimi kovinskimi delavci so končana. Ker je prišlo do sporazuma med delavci in delodajalci, se je z delom že zopet pričelo.

Debata o kralju.

Govor poslanca Brandnerja v konstituenti 4. t. m.

Obračun z ministrom soc. politike dr. Kukovcem in finančnim ministrom dr. Kumanudijem.

Gospodje poslanci! Jaz in moji somišljeniki smo bili v Avstriji največji protivniki vladarjev ne samo radi tega, ker so bili absolutisti, ampak tudi radi tega, ker niso bili našega jezika in naše krvi. Temu primerno smo nastopali tudi v vojni in smo svoje delo vsmerili proti avstro-ogrski monarhiji, ki je končno hvala Bogu propadla.

Drugačen je pa nastal položaj l. 1918., ko smo po dolgih stoletjih Slovenci dobili svojega vladarja. Vladarja našega jezika in naše krvi. Doba, ko smo bili samostojni, doba kralja Sama in doba ustoličenja koroških vojvod pod kranskim gradom na Gosposvetskem polju, na tistem Gosposvetskem polju, ki sedaj ječi pod nemškimi robstvom in čaka osvobojenja, ta doba je daleč za nami. Zatepadeli se mi tembolj veselimo, da smo dobili vladarja našega jezika in naše krvi.

Gospodje, ko govorimo o petem oddelku ustave, o kralju, pa tudi ne moremo prezreti absolutistične dobe, dobe despotov, ki ni daleč za nami, tiste dobe, ko je bil kralj vse in ko se je vsakdo, ki se je pregrešil proti kralju, pregrešil proti državi. Tista doba ni daleč za nami. Caristična Rusija nam dokazuje to najjasneje.

Doba absolutističnih vladarjev je bila, ki je iz vsakega protivnika vladarjevega napravila antidržaven element. Menj se zdi, da je v naši državi isto metodo prevzel ne kralj, temveč naša strankarska vlada, ki postopa proti vsakemu človeku v državi kot antidržavni elementu, pa bodisi še tako nacionalen, ako ne soglašajo z njenimi metodami. (Klici: »To je res!«) Prosim Vas, ne samo proti onim, ki so protivni naši državi, nad katerimi je bila ali opravičena ali neopravičena izdana obznanja, ne samo proti onim, marveč tudi proti nam, narodnim socialistom, ki smo se že pred vojno in med vojno izjavljali za Jugoslavijo in delali za njo, tudi proti nam se je začelo na isti način postopati. (Klici: »Kaj se vam je pa zgodilo?«) Danes ne bom navajal slučajev. Rečem samo to: v narodno-socialistični stranki imamo dobrovoljce in begunce, ki so vsi vneti za državo, narodno-socialistična stranka bazira na programu čehoslovaške socialistične stranke, ki ji predseduje senator čehoslovaške republike brat Kiofač, ki je trpel v avstrijskih ječah, ker je ruval proti avstrijski monarhiji in delal na njenem uporaščanju: naša stranka, kateri nikdo ne more odrekati, da je za državo, da je za ujedinstvo, kar je dokazala tudi s tem, da se je v interesu konsolidacije države izrekla za monarhistično obliko vladavine, ta naša stranka je danes v očeh vladajočih strank v Sloveniji antidržavni element in najhujša obznanja deželne vlade v Ljubljani se tiče tudi nje. In to samo zato, ker nastopamo proti ljudstvu škodljivim metodam naše strankarske vlade. Mi nismo bili nikdar proti državi, ki nam je sveta, pač pa proti strankarskemu in absolutističnemu vladanju.

Gospodje narodni poslanci! Narodni socialisti v volitvi dobili nismo bili demagogi. (Minister dr. Kukovec: »Kaj pa ste bili družega?«) Če bi bili demagogi, bi bili agitrali za republiko. (Poslanec dr. Lemež: »Čuite, čuite! To se pravi, da je narod za republiko.«) Narod je bil načno poučen, mi se absolutno nismo strinjali z onimi agitatorji, ki so v agitacijske svrhe zvrnili na kralja vso krivdo za neredne in žalostne razmere v državi. Mi smo proti temu nastopali, da si bilo to na našo škodo, ker nismo hoteli biti demagogi. Ako bi bili hoteli na isti način kot drugi in agitrali za republiko, bi naša stranka danes ne bila zastopana v konstituenti samo z dvema poslancema, ampak bi jih imela deset. (Minister dr. Kukovec: »Bajne bi bili dobili!«) Gospod minister, nam se batin ni treba bati. Batine bodo dobili tisti, ki so se na volitvah shodili v vprašanju agrarne reforme izjavili proti odkupnini zemlje, tukaj so pa glasovali za odkupnino v prid turškim agoni in begom. Batine bodo dobili tisti, ki so doma agitrali za lme Jugoslavija, tukaj so pa glasovali za separatistični SHS. Mi smo ostali zvesti svojim principom in se ne bomo stonili pred narod. (Klici: »Bodočnost bo pokazala, kdo bo dobil batine!«) Tako je!

Gospodje! Rekel sem, da mi nismo bili demagogi in utemeljilem na-

še stališče glede oblike države, ali monarhija ali republika, ali kralj ali predsednik, na ta način, da je sedaj v tej dobi potrebno, da imamo monarhijo, da je to v interesu konsolidacije naše države. To pa zaradi razmer, v katerih se nahajamo, radi strankarstva, v katerem tičimo v naši državi. Gospodje, kralj ima to prednost, da mora računati z vsemi strankami, in to že radi tega, ker se vlade menjavajo. Danes je ta vlada, jutri je zopet druga vlada, in kralj mora biti kolikor toliko objektivni, dočim predsednik republike te objektivnosti ne bi poznal. Predsednik je eksponent stranke, on dela v zmislu dotične stranke, ki kateri pripada in zastopniki Zemljoradniškega kluba so imeli popolnoma prav, ko so dejali, da bi prišel pri nas v tem slučaju za predsednika radikalec ali pa demokrat, kar bi položaj poslabšalo. Mi od teh dveh strank oziroma od predsednika, ki bi pripadal eni ali drugi imenovanih dveh strank, ne pričakujemo nič dobrega.

Gospodje! Poleg tega tudi ne moremo imeti nikakega spoštovanja do človeka, ki je prišel do takega položaja po terorju ali pa s podkupovanjem ljudstva. Saj veste, da volitve niso svobodne. V tem grešijo tudi gospodje republikanci in komunisti, ki mislijo, da bodo, če bi dobili republikansko obliko države, imeli pravo vlado in predsednika, za katerega se je izrekel narod. Narod danes še ni na tako visoki kulturni stopnji, da bi lahko svobodno o tem odločal. Narod danes odloča na podlagi terorja, ali na podlagi sredstev, ki jih imajo v rokah vladajoče stranke. (Klici: »Demokratije in radikalc!«) Vidite, zato ne moremo imeti nikakega spoštovanja do takega predsednika, ki je na ta način prišel na predsedniško mesto. (Poslanec Milan Pribečević: »Ves demar, ki smo ga dali narodu, da glasuje za nas, damo vam, da boste bogataše.«) Denarja ste dobili dovolj, to ni nikaka tajnost.

Rekel sem, da smo se izjavili za sedanjo obliko države, če tudi smo socialisti, in sicer iz oziroma na konsolidacijo naše države. Nam ni glavna forma, ampak vsebina. Glavno je, kake pravice ima ljudstvo v državi. Zato nam tudi ni vseeno, kakšna je ta monarhija in kakšne pravice ima naš kralj.

Znano je, da so pametni republikanci že zdavnaj priznavali, da je boljša angleška kraljevina, nego francoska republika, in sicer radi tega, ker je Anglija veliko bolj demokratična nego Francija. Jaz grem tudi s tega stališča. Če bi imeli voliti med dobro republiko in slabo monarhijo, se razume samo po sebi, da bi se odločili za prvo. Ako bi imeli voliti med Anglijo in Francijo, bi se na vsak način izjavili za Anglijo, ker je bolj demokratična kakor Francoska republika. Nam torej ni vseeno, kake pravice ima kralj. Mi stojimo na stališču, da mora biti kralj samo reprezentativna oseba, zgolj reprezentant. Kakor je angleški kralj reprezentant Anglije, ravno tako, nič več in nič manj, naj bi bil tudi jugoslovanski kralj zgolj reprezentant Jugoslavije. Dasi se glede ostalega ne strinjam s predlogom zemljoradnikov, v tem pa popolnoma soglašam z nami, da kralj ne sme imeti večjih pravic nego zgolj reprezentativne. (Poslanec dr. Mončilo Ivanič: »Kralj vlada, a ne upravlja!«)

Braniti se moramo vsake najmanjše sence despotizma. Mi vemo, kako je bilo v prošlosti. Mi vemo, da je propadla absolutistična Rusija, da je propadla absolutistična Avstrija in prav tako absolutistična Nemčija. Propadli so zaporedoma trije imperiji, (troje cesarstev), ki so zlasti svojo moč na despotizmu. Iz ljubezni do države moramo biti radi tega proti vsakemu najmanjšemu polizkusu, da bi se navedel despotizem tudi v Jugoslaviji in moramo radi tega kralju njegove pravice omejit kolikor je mogoče.

Po pravici povem, da dvonim o tem, da vladne stranke v tem vprašanju ravno tako mislijo. V tem me potrjuje zlasti govor gospoda finančnega ministra — žal mi je, da ga danes ni tukaj — ki je tako jasno povedal, kje je njegovo srce: In on je govoril baš v imenu centra. Ali se spominjate, gospodje poslanci, kako je gospod finančni minister pred kratkim ob priliki interpelacije gospoda poslanca Sime Markovića glede ruskih beguncev govoril z veliko ljubeznijo in veliko verno o teh beguncih, češ, da je potrebno, da jih podpiramo že radi tega, da se odložimo ruskemu narodu, da je to potrebno s človeškega stališča, da je to potrebno s slovanskega stališča itd. Toda vse drugače, povsem hladno je bil odgovor, ki ga je dal gospod finančni minister predvčeraj-

na mojo interpelacijo glede naših slovenskih beguncev iz Primorja in Koroške. Jaz sem v svoji interpelaciji izrecno naglasil, da priznam, da je treba ruske begunce podpirati. To je tudi docela pravilno. Toda jaz mislim, da imamo mi v isti meri pravico zahtevati, da se podpira isto tako tudi naši slovenski begunci. (Minister dr. Kukovec: »Saj se podpirajo! Kaj govorite?«) Kako se naši slovenski begunci podpirajo, to je pokazal baš Vaš govor, gospod minister za socialno politiko, ki ni vseboval niti besedice o slovenskih beguncih, dasi je begunske vraščanje eminentno socialno vprašanje. Gospod minister dr. Kukovec, tudi begunci spadajo pod socialno politiko. Vi ste jih pa v svojem govoru popolnoma prezrili. (Minister dr. Kukovec: »Vse ni mogoče naenkrat.«) Vi ste s svojim govorom tudi najbolj desavuirali gospoda finančnega ministra. Do sedaj se je izdalo 33 milijonov dinarjev za ruske begunce in gospod finančni minister je izjavil, da se bodo te podpore plačevale tudi še nadalje. A za naše begunce, ki jih je bilo več nego ruskih, in ki se nahajajo v preganstvu že od leta 1918., se je izdalo do sedaj samo 7 in pol milijonov dinarjev. Sedaj so se pa te podpore ukinile. Baš ob času, ko je gospod finančni minister tu govoril, da se gleda prav tako na slovenske begunce kakor na ruske, je deželna vlada v Ljubljani ukinila vsako podporo beguncem iz Primorja in Koroške. Govor gospoda finančnega ministra je bil torej iz te strani tudi netočen. (Medklici: »To ne spada k predmetu!«) To spada k predmetu! S tem sem hotel ravno dokazati, da je srce centra in srce gospoda finančnega ministra bolj na strani Rusije, in sicer ne na strani sedanjega Rusije, ampak na strani caristične Rusije, ki jo hoče buržoazija zopet vzpostaviti. Jaz nisem komunist in ne soglašam z metodami komunistov. Jaz sem proti sedanjemu režimu v Rusiji. Toda istočasno sem najodločnejše proti temu, da bi se v Rusiji zopet upostavila stara caristična despotična oblast. Jaz sem za to, da se upostavi v Rusiji socialistična oblast, demokratična oblast. V tej smeri bomo mi nastopali z našimi brati ruskimi socialistimi revolucionarji. In v tem smislu se je tudi govorilo na našem kongresu v Pragi. (Medklici: »Rusija se bo uredila brez Vas.«) Brez intervencije zapadne Evrope, pravim, se bo rešilo rusko vprašanje, in sicer v zmislu našega programa, ne Vašega. Zaponnite si to! (Ugovori.)

(Dalje prih.)

Nesoglasia med Francijo in Anglijo.

Korfantijev nastop v Gornji Šleziji je bil povod, da so se pojavila med Anglijo in Francijo stara nesoglasja, ki zadevajo kompleks zunanjepolitičnih vprašanj.

Že takoj po premirju leta 1918. je francoska vlada predlagala angleški, sporazumno obravnavanje in rešitev perečih kolonialnih vprašanj. Pariz se je pri svojem predlogu skliceval, da je francosko-angleška antanta leta 1904. nastala predvsem vsled tega, da se rešijo sporna vprašanja izven kontingenta obeh prizadetih držav. Kakor so posamezne uplívne angleške osebnosti simpatično sprejele predlog francoske vlade, navzlic temu ni prodrla mnenje, da se preide k rešitvi spornih vprašanj kot enoti, ampak se je reševalo le o slučajih do slučajev, kakor je rešitev tega ali onega vprašanja ostala neodločljiva. Izravnavalo se je na ta način sirska, mezopotamska in palestinska vprašanja ter doseglo sicer kompromise, ne pa popolno sporazumljenje med obema državama.

Posledice kompromisarstva so danes očitne. Politika Angleske je v ostrem nasprotju politiki Francoske: mnenja in zahteve obeh držav se vedno bolj križajo in povzročajo krize.

Z angleške strani se očita Francozom ozkostrčnost v ukrepih proti Nemčiji. Angleška vztraja na tem, da je vzpostavitev Evrope v predvojni štadij, neodločljiva. Doseglo se bo pa to le z gospodarsko restavracijo in delazmožnostjo Nemčije. Anglija je pripravljena, zatisniti eno oko glede pravic Poljske v Gornji Šleziji, samo da zadovolji Nemčijo. Francija je proti popuščanju v gornješlezjskem vprašanju na korist Nemčije in s tem nasprotna angleški politiki.

Francoske pritožbe proti Angleski so še večje. Francija čuti, da ji je Angleška le hladno in egoistično zavaznik. Francija je bila od leta 1904. dalje vedno orlopravljena doirine-

sti največje žrtve za vsa življenska vprašanja britske države. Angleška pa sedaj, pod pretezo vzpostavitve Evrope, zapostavlja francoske interese.

Gornješlezjski spor med Anglijo in Francijo je za enkrat saniran. Nesoglasja pa s tem še niso odpravljena. Zato se s francoske kot angleške strani pritiska na to, da prične poslovanje uvodoma komisija, ki naj reši vsa sporna vprašanja. Drugače preti nevarnost, da se v danih okoliščinah razbije zveza med Anglijo in Francijo, in to navzlic temu, da je bila potrjena s krvjo.

Vojno stanje med Nemčijo in Kitajsko končano. Iz Pekinga poročajo, da sta Nemčija in Kitajsko, katere ni podpisala versailleske mirovne pogodbe, dne 20. maja sklenili dogovor, po katerem se smatra vojno stanje med Nemčijo in Kitajsko končano.

Rekonstrukcija poljskega kabineta. Odločeni načelnik v trgovinskem ministertvu

Gospodarstvo.

KAKO JE ODPLAČALA NEMČIJA PRVI OBROK OBRESTI IN AMORTIZACIJE VOJNE ODŠKODNINE.

Naš delež.

Kakor smo že obširno poročali v našem listu znaša vojna odškodnina, naložena Nemčiji od zaveznikov, 132 milijard zlatih mark, od katerih ima plačevati prvotimovana 5% letne obresti in 1% amortizacije. Na račun prvih dveh četrtletnih obrokov obresti in amortizacije je imela plačati Nemčija do 30. maja t. l. na določen način 1 milijardo zlatih mark. Na ta način je položila Nemčija, po predpisu reparacijske komisije pri Federal Reserve v New Yorku na korist »Banque de France« in »Bank of England« in na račun reparacijske komisije pri omenjenih bankah 35.735.000 dolarjev. Dalje je izročila nemški vladni svetnik dr. Meyer dne 30. maja opoldne reparacijski komisiji v Parizu 20 komadov državnih zakladnic s trimesečno dospelostjo po 10 milijonov polnovrednih dolarjev (Standard Dollar) ameriških Zedinjenih držav, torej skupaj 200 milijonov dolarjev. Te državne zakladnice so predvidene z žirov državnih zavodov »Deutsche Bank«, »Bank für Handel in Industrie, Dresdner Bank in Disconto-Gesellschaft«, od katerih je plačljivih 8 v New Yorku, 6 v Londonu in 6 v Parizu. Saldo 15 milijonov zlatih mark se je obvezala Nemčija plačati v zlatih francoskih frankih. Razum te vsote je imela plačati Nemčija do 1. maja 12 milijard, kateri znesek je po računih Nemčije že izplačan v različnih dajatvah, ki pa po računih reparacijske komisije ni docela izplačan. V smislu člena 237. versajske pogodbe je bilo dogovorjeno med Francijo in našo državo, ki io je zastopal minister Drašković, da Francija priznava naši državi pravico do 5½% deleža na nemški vojni odškodnini. 16. julija lanskega leta se je vršila konferenca zaveznikov v Spa, na kateri je bilo določeno, da pripade od vojne odškodnine Angliji 22%, Franciji 52%, Italiji 10%, Japonski 0,75%, Belgiji 8%. Glede naše države pa ni bilo sklenjenega nič definitivnega ter se je odločilo le, da se ima ostalih 6½% razdeliti med našo državo, Grško, Rumunsko in druge države, katerim gre vojna odškodnina. Naši državi ni bil odločen fiksní delež, ker ni hotela pristati na zahteve zaveznikov, da zniža njen delež od 5½% priznan ji zgori omejenim dogovorom. Medtem, ko je bilo torej kakih 6 mesecev pred konferenco v Spa obljubljeno naši državi fiksní 5½% delež na nemški vojni odškodnini, se je zahtevalo od naše države na omenjeni konferenci, da naj se zadovolji z delom deleža od 6½%, ki naj se razdeli med 20 držav in državice. Naravno je, da na tak predlog naša država, ki je žrtvovala več kot Belgija, ki dobi 8%, ni mogla pristati. A zdi se, da so naši zastopniki na omenjeni konferenci namesto da bi se principijelno držali prejšnjega dogovora, izjavili, da so pripravljene znižati prejšnji delež naše države. Na vsak način je zdaj zadnji čas, da naša država, ki se je kolikortoliko konsolidirala, in ki je postala s svojimi alifancami, odločilen faktor v Srednji Evropi, ki ga bodo naši »veliki zavezniki«, bolj potrebovali, nego mi njih, odločno nastopi za priznanje njene pravice do vojne odškodnine ter ne bi bilo odveč, ako bi se v naši konstituenti spregovorila odločna beseda v tem smislu, ali pojde naša hvaležnost do zaveznikov tako daleč, da se odredimo, kakor smo se morali teritorijem, tudi primerni vojni odškodnini?

Ljudevit Darowski je bil imenovan za ministra dela, načelnik mesta Kalis J. Michalski pa za ministra prehrane.

Odprema brzovoznega blaga se čisto krat izvrši kot tovarno blago z velikimi zamudami. Tako je trg. M. Turner oddal dne 27. maja brzovozno blago v Ljubljani ter plačal 117 dinarjev, toda blago je prišlo v Ljubljano šele 29. maja. Ali je res povsod treba »bakšiš«?

Grško-turška vojna. »Daily Express« javlja, da se pri Malti zbira angleška mornarica in pravi, da se bo udeležila na strani Orkeve vojne proti Kemalu paši. List trdi, da bi se tudi Francozi lahko pridružili Angliji in skupaj z njo nastopili v Mali Aziji. »Temps« piše, da je dolžnost Francije, da dela za mir. Ako je angorska vlada miroljubna, potem se bo kmalu sklenil sporazum, da se bo mogla ratificirati francosko-turška pogodba. Če bi pa Turki še nadalje nadlegovali francosko vojaštvo v Kilikiji, bo morala Francija vsekakor pokazati nekaj odpora. Kemal paša mora voditi francosko prijateljstvo ali pa osamitev sredi med sovrašnjimi sosedi.

+ Naše notranje posojilo. Demokratski klub je v načelu sprejel predlog o notranjem posojilu 500 milijonov dinarjev. Večina kluba smatra, da vladi za to posojilo ni treba dati hipotek.

+ Proračun mesta Beograda. Včeraj je bila seja finančne sekcije beogradske mestne občine, na kateri se je pretrčala proračun mesta Beograda za leto 1921. Izdatki proračuna so za enkrat določeni na 80 milijonov dinarjev, dohodki pa na 35 milijonov dinarjev. Primanjkljaj se bo pokrila z občinskimi posojili.

+ Uvoz koka in črnega premoga iz Nemčije v Jugoslavijo je dovoljen brez surtakse. Finančno ministertvo je sklenilo, da je uvoz koka in črnega premoga iz Nemčije v našo državo oproščen plačanja 50% surtakse.

+ Uredba o devizah in valutah. Ministri svet je v seji dne 1. t. m. sklenil spremembo Uredbe o devizah in valutah (Uč. list št. 58/149 ex 1921) v tem smislu, da v členu 9 odpade predzadnji stavek, ki zahteva od kupca devize garancijo v obliki akcepta (solo-menice). Prememba se objavi tudi v Službenih Novinah.

+ Za uvoznike. Interesenti se z ozirom na predpise o surtaksi na nemško blago opozarjajo, da vidra naš konzulat na Danju vsa potrdila o izvozu blaga, izdana po kakih avstrijskih trgovskih in obrtniških zbornicah, kakor tudi kontingentne izkaznice, izdane po avstrijskem uradu za promet z blagom v likvidaciji.

+ Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju je imela v preteklem letu 6.018.601 K 46 v prometa. Zadruga šteje 12 članov. Rezervni sklad je dosegel konec leta 1920 32.924 K, čistí dobiček pa znaša 23.560 K. Lastno premoženje znaša 63.725 K, kar pomeni jako lep napredek zavoda, ki se je moral vstedi apatičnosti trgovskih in obrtniških krogov dolgo časa boriti z velikimi težočami. V zgodnjem času bo zavod postal močan gospodarski faktor v celjskem gospodarskem življenju.

+ Nabava gospodarskih strojev. Pooblaščen trgovaška agencija v Londonu je stopila kakor poročila trgovska in obrtna zbornica v Zagrebu, v zvezo z angleškimi tovararnami, ki bi bile pripravljene prodajati našim interesantom, pod ugodnimi plačilnimi pogoji, potrebne stroje. Natančneje kot omenjene agencije London WC2, 110 Strand.

+ Novi carinski uradi. V Somboru v Bački in v Sv. Anu pri Bakru so ustanovljene nove carinarnice.

+ Železniški promet v Avstriji. Po uradnem obvestilu omogoča razmeroma zadostni dovoz rjavega premoga, določenega za avstrijske železnice, da se doslej zelo omejeni tovarni promet v Avstriji poveča.

+ Znižanje mezd na Angleškem. Angleške predlince so sklenile znižati meze za 30 odstotkov. Ker je zveza predlinskih delavcev to znižanje odklonila, se vršijo kompromisna pogajanja. Ako ta ne uspejo, je pričakovati, da izbruhne stavka, katere se bo udeležilo nad pol milijona delavcev.

+ Novi štirji v Angliji. Zveza angleških mornarjev je sklenila, da začne 10. t. m. stavko radi nameravanega 30% znižanja njihovih plač. — »Pettit-Parisiens« poroča, da je v angleški manufakturi industriji nastopila kriza, tako da se bo stavkujočim rudarjem pridružil 600 brezposelnih.

+ Nemčija plačala drugi obrok vojne odškodnine. Reparacijski komisiji se je dne 31. maja ponudil drugi obrok plačil v znesku 50 milijonov zlatih mark. Teh 50 milijonov so prav tako kakor prvi obrok v znesku 150 milijonov zlatih mark poslali Federal-reserve banki v dolarjih v New York.

+ Likvidacija predvojnih zasebnih dolgov na Madžarskem. Francoska komisija za likvidacijo predvojnih zasebnih dolgov bo 20. junija prišla v Budimpešto, da uredi vsa tozadevna vprašanja med Francijo in Madžarsko.

A. K. Green: Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Končano je, je rekel slovesno znan glas za Kameronovim hrbtom. Iskati moramo drugega sredstva, da doženemo resnico.

Drugega sredstva? Kakšnega neki?

Čez nekaj minut je stal Kameron z Grycem sam v družinski sobi.

Detektiv je premišljal. Ali ni bil še vedno veliki Gryce, dasi ne več mlad in prožen kakor nekdanj? Moral je premagati vse težkoče!

Počasi uganjanje in poizvedovanje me ugonablja, je rekel Kameron. Nič več ne morem živeti v dvomu; vedeti hočem, koga sem pestoval in stiskal na srce.

Tudi mi moramo priti do jasnega zaključka, se je oglašil Gryce. Kakšna je bila zadnja vest, ki ste jo dobili od doma? je dodal kratko in stvarno.

Moja žena se je spet zgenila, toda le malce.

Detektivove črte so dobile čuden izraz. Kdor je poznal Gryca, ga ne bi bil mogel pogledati v tem trenutku brez napetega zanimanja, zakaj takšen je bil le tedaj, kadar se mu je posrečilo nenavadno odkritje ali prav bistroumen načrt.

Radi bi vedeli zanesljivo, je vzkliknil nato, katero izmed sestra ste povedli soprogo v svoj dom? — Dobro! Poznam sredstvo in upam, da se mi posreči. To reki je stopil tesno k doktorju ter mu šepnil z vno in poudarkom nekaj besed na uho.

Osemindeseto poglavje.

Stopimo v hišo doktorja Kamerna, v spalnico njegove žene. Vsa je spremenjena. Le stene, vrata, strop in kamin so ostali isti. Preproga, polustrnjene zavese in celo postelja z blazinami, odejami in rjuhami se zde, kakor ne bi spadale semkaj; grobe so in slabe kakovosti ter ostro nasprotujejo fini opremljeni ostalih

sob. Nasproti postelje, kjer je visela doslej prekrasna madona, se zdaj nahaja podoba, ki smo jo že videli nekega dne — pri gospe Olneyevi. Zdal spoznamo tudi ostale kose pohištva in opreme. Zdi se nam, kakor bi bili v sobi, kjer je živela nekdanja gospa Farleyeva s svojo hčerjo. Prevara je popolna, zakaj elegantni kamin je zakrit s špansko steno, in med pohištvo ne manjka niti male Mildredine police z njenimi najljubšimi knjigami in drobnarijami. Zraven postelje pa sedi gospa Olneyeva sama, in njen skrbiljivi pogled počiva prijazno na nesrečnici, ki leži nepremično med blazinami revnega ležišča. Po mnenju preproste žene se njena bolnica docela s siromašno okolico, sredi katere bi se zdela drugemu gledalcu tako tuja in čudna.

Večeri se. V somraku, ki zaliva sobo, razločimo dvoje mož. Ki čaka v drhteči napetosti, kdaj se vrne življenje v odrevenele ude, kdaj se odpro zaprte oči, kdaj se zbudi ta ugasli duh k zavesti. Grycevo obličje ne izraža dosti manj razburjenosti od črt nesrečnega soproga. Ura je šest. Vse je tiho kakor v grobu. Slšno utripa le doktorjevo srce — drugega glasu ni čuti.

Rekli ste, da izgubi prašek, katerega ste ji dali, čez štirideset minut svojega moža, je šepnil Gryce, gledaje na uro. Štirideset minut je baš minilo.

Dolg, zategel vzdih mu je odgovoril z ležišča. Gospa Olneyeva se je sklonila k bolnici ter se doteknila njene čela.

Mildred, je rekla tiho. Kameron je pridržal dih; z vsemi silami svojega bitja je stregel na vzklik, na odgovor, od katerega se je nadejal odločitve.

Mildred, je ponovila gospa Olneyeva.

Oh! se je oglašilo slabotno in zatreglo iz bolničnih ust. Odprla je temne oči, pogledala znani obraz in se nasmehnila, kakor bi hotela reči: »Evo me.« Toda že hip nato se je zdrznila vsa njena shujšana postava; pogled ji je zletel divje od predmeta

do predmeta in obvisel nazadnje v tesnobni zbežanosti na gospe Olneyevi. Ta pa, ravna se po vlogi, katero je bila prevzela, jo je ljubeče pogledala in rekla mirno: Bolna si bila, zelo bolna, ubogo moje dete.

In tedaj se je ozrla gospa Kameronova na svojo posteljo, na zbledelo volneno ruto, ki je odevala njene rame, in na roke, s katerih so ji bili sneti vse prstane, ter vzkliknila v brezmejni grozi: Mari je bilo vse zgolj sen? Mari ni Genovefe, ni Valterja — mari sem ostala Mildred Farley?

Začul se je korak; oster vonj se je razširil ob zglavju, in gospe Olneyevi ni bilo več treba odgovarjati. Bolnica, ki je pravkar še govorila, je padla zopet v nezavest.

Devetindeseto poglavje.

Ni mi bilo do priznanja, je rekel Gryce z izrazom notranjega zadovoljstva. Hotel sem le doseči za vas in zase gotovost, da vaša soproga ni rejenka gospoda Goretexa. Poskus se je posrečil. Kaj ne, da ste zdaj prepričani?

Ze prei skoraj nisem več dvomil, je odgovoril doktor. Od hipa, ko ste me bili opozorili na takšno možnost, se mi je morala zdeti najverjetnejša. Mnogo preteklih dogodkov potrjuje to dejstvo. Bile so malenkosti, ki sem jih takrat jedva opazil; zdaj pa jih vidim v pravi luči — dokazuje velike in spretno izvršene prevare. Vse mi jo potrjuje: nevednost, ki jo je znala moja žena tako dobro skrivati z mnogopomemb-

nimi nasmeški, da sem jo moral smatrati zdaj za višjo modrost, zdaj spet za ravnodušje; njen slabi spomin za imena, in kratkovidnost, s katero se je izgovarjala. Kolikokrat je molčala, ko bi bila morala govoriti, in je bila zgovorna, ko ni nihče pričakoval; z veselje šalo se je izvila iz marsikatero zadrege; s pogledi in smehljaji je nadomeščala odgovore, ki so ji manjkali, ter razorožala grajo, ki bi bila morala slediti njenim nespretnostim za petami. Njeno vedenje nasproti gospodu in gospe Goretexovi je spravilo rodbinske odnose v meje gole vlnudnosti, ki so jo varovale pred razkritjem. Manjših družb se je ogibala, kakor je vedela in znala, ter se kazala skoraj izključno v večjih, kjer je bil vsak zaupen pogovor nemogoč; mojo željo, naj mi kaj zapoje ali zaigra, je vedno odklanjala z najrazličnejšimi izgovori; svoje pisave mi ni pokazala in o svojih odnošajih iz prejšnjega časa ni govorila nikoli. Zdal so mi vse te uganke jasne; le tega ne vem, čemu naj se čudim bolj, ali njeni presenetljivi spretnosti in njenemu taktu, ali temu, da nisem našel resnice sam od sebe. Že to, da se mi je zdela po poroki toliko duhovitejša, nadarnejša in mičnejša nego prej, bi me bilo moralo storiti nezaupnega. Pri Genovefi Goretexovi, kakor sem jo poznal, se pač ni bilo nadejati takšne spremembe.

Prav nič se ne čudim, je odgovoril Gryce. Napeta dostojnost zaročniškega razmerja vam ni dajala spoznati njenega značaja natančneje. Vse, kar je bilo pri mladi ženi nenavadnega, ste morali pripisovati hoti ali nehote spremembi, ki jo dostikrat povzroči zakon. Da ste se dali vi prevariti, me nikakor ne preseneča, pač pa me jezi, da jaz nisem prej spoznal svoje zmote.

Kako, saj niste videli gospodične Goretexove nikoli dotlej!

Res; ali za detektiva to ni izgovor. Nekam nezaupen sem bil sicer že odkraja, in moja dolžnost je bila, preiskati stvar natančneje. Zlasti ker sem vedel, da sta si bili sestri tako podobni.

Zelo umevno mi je, da niste takoj ugenili skrivnosti. Odkriti dejstva, ki jih niso slutili niti starši niti soprogi, bi se bilo posrečilo pač le talentu, kakršnega ni pod vsem božjim solncecem.

Gryce se očividno ni čutil v posesti takšnega talenta.

Načrt in njegova izvedba, je odgovoril skromno, pričata o neoporečni spretnosti. Ako bi bil doktor Molesworth postal Genovefin sokriv, v eni privolil v poroko — noben dvom ne bi bil skalil vaše mlade sreče. In če bi bili zasledili pozneje njeni prejšnji znanci: »Genovefa se je čudno spremenila, odkar je gospa; toda ona ni prva, ki se je v zakonu odvadila klavirja.«

Najbrže, je menil Kameron. Priznati moram tudi, da mi je njena živahna in ognjevitava prav malone zabrisala spomin na Genovefo Goretexovo, ki sem jo snubil takrat in katero mi je nadomestila. Prevarila me je res da, ali sam po sebi se mi njen nagib ne vidi zločinski; ne morem ji očitati hudobije.

Gryce je osuplo odskočil: Skoraj bi rekel, da vam je odleglo po najinem odkritju!

Zakaj pa ne? Zdal vsaj vem, da imam ženo, ki se je ni doteknila nesrečna strast od drugega moža!

Vseeno! Bila je vendar — dekle.

Nizkega stanu, ste hoteli reči, mu je dopolnil doktor. To pač; ali Genovefa ni bila, kakor vemo zdaj, nič imenitnejša od nje, ne glede na to, da jo prekaša Mildred po umu, po lepoti, in kakor se mi vidi, tudi po notranji vrednosti. Dasi je menda brez pomišljanja privolila v ukano, je vendar pokazala odtistihdob znamenja tako odkritosrčnega kesanja in toli vroče ljubezni do moža, ki ga je bila prevarila, da upam z vso gotovostjo, da bo razumela mojo vdanost in prizanesljivost ter se pokazala v bodoče vredno ljubezni in spoštovanja.

NOVO! NOVO!
.MALENKOSTI'
Spisal IVAN ALBREHT.
Izdala in založila
Zvezna tiskarna v Ljubljani.
Cena 18 K broširani knjižici.
NOVO! NOVO!

Sprejme se strojepisna

večja stenografije in nemščine. Reflektuje se na povsem izvežbano moč. Ponudbe z zahtevki in spričevali na **Ig Fock**, tovarna mila, **Kranj**. — Stanovanje preskrbljeno. Nastop takoj.

Potnik

fiksno ali proti proviziji se sprejme v veletrgovini vina žganja in likerjev. Naslov v upravnistvu.

Dobro idoča gostilna

se na prometnem kraju prodaja. Poizve se pri g. **Franc Kač**, Celje, Matija Gubca ul. št. 1.

LED

se dobi
Sv. Petra cesta 79.

Prima angleški Kristal

,Boraks'

vsaka množina se dobi po K 31 — franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z. o. z.
Ljubljana, Gradišče 9/1.

UREDNIKA sprejme

dnevnik „JUGOSLAVIJA“.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je poslati na upravo pod „Urednik“. Nastop službe in plača po dogovoru.

Prvovrstni čevljarški klej

po K 24 — za kg v pločevinastih škatljah razpošilja najmanj 5 kg po povzetju

I. Keber tvornica kem. izdelkov. u
Tacen pri Ljubljani, (Slovenija)
Pri večjem odvzemu popust!

Izšel je

Cena din. 75 —
po pošti din. 77 —
po povzetju din. 80 —

Spedijska tvrdka
LUDOVIK ŠEVAR vl.
na RAKEKU

oskrbuje točno, najhitreje vse v spedijsko stroko spadajoče posle, tudi ocarinjenje.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p. n. občinstvo, da sprejemava nova dela in popravila po najnižjih cenah. Gotovi čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka.

Ant. in Jož. Brajer - Kapele
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

SUCHI & GABROVŠEK

Tehnično - elektroinstalacijsko podjetje.
Instalacija kompletnih električnih central.
Mehanična delavnica in prodaja vsega električnega materiala.

KRANJ

Jugoslovanska zadržna zveza v Ljubljani, t. z. z. o. z.

razpisuje mesto revizorja in organizatorja.

ptrokovno izobraženi prosilci po možnosti z zadržno Srakso naj vpošljejo svoje ponudbe opremljene s prepisi spričeval in navedbo dosedanjega službovanja

do 15. junija 1921

na poštini predal 188 v Ljubljani. — Plača po dogovoru.

KOKSA

2000 vagonov po zelo ugodni ceni franko Moravska Ostrava se takoj prodaja. Vprašanja pod šifro „Koks“ na upravo lista.

Glavno zastopstvo Fockove tovarne

,Srna mila'

Ivan Ferlež, Celje, Narodni dom

Glavno zastopstvo za Stajersko, Koroško in Prekmurje.

,Vera'

roman O. Waldowa

je izšel v knjigi in stane
broširan 20 K, vezan 26 K
v platno vezan 32 K.

Gospodarska zveza, Ljubljana

Prvovrstno češko letno blago za moške in ženske obleke po izredno nizkih cenah. Perilno blago vseh vrst na zalogi.

Na debelo. Na drobno.

Zadržna gospodarska banka d. d. v Ljubljani

Je otvorila počenži s 15. majem 1921

ekspozituro na Bledu.

Ekspozitura obavlja vse bančne posle.

Tračnice

za poljsko železnico, notranja luč 60 cm kupim vsako množino. — Ponudbe pod „Tračnice“ na upravo lista.

PREMOG

prvovrsten, spodnještajerski primeren za industrije in domačo porabo dobavlja na vagon, kosovec, orehovec ali zdrob. po dnevnici ceni, vsako množino. Ponudbe pod „Premog“ na upravo lista.

Koloture za štednjake

(Herdringe)

rešetke za peči (Roste)

i sav ini trgovački lijev izrađuje i dobavlja: Ijevaonica železa „S.M.E.V.“, tvornice strojeva u Bjelovaru.